

עבודת השם

פירוש "חיי שרה"

"ויהיו חיי שרה, מאה שנה ועשרים שנה ושבע שנים--שני, חיי שרה. (חיי שרה כג"א) ולכאורה היה צריך לומר פרשת מות שרה ולא חיי שרה כי הרי שרה נפטרה, ואפשר לומר שצדיקים במיתתן קרויים חיים ולא עוד אלא שגדולים צדיקים במיתתם יותר מבחייהם, וכן ראוי לומר כאן חיי שרה, על דרך שדרשו חז"ל במסכת תענית שיעקב אבינו לא מת. שגדולים צדיקים במיתתן יותר מבחייהם. שאין להם חיבוט הקבר כי אין להם אפילו רשמו של עברות. רשמו זה רושם שנשאר מעברה שכבר כופרה בתשובה כמו פלטה עם מסמרים (עברות) אם נוציא את המסמרים ישארו חורים, החורים זה הרשימו שמהם אי אפשר להתקלם למרות שאדם עשה תשובה הרושם אינו נמחק ויש לכפרו בחיבוט הקבר. איתא במדרש על פסוק זה מלמד שאדם הראשון היה אומר פסוק זה לבשון ארמי, ולכאורה יש להבין כוונת המדרש בדברים הללו, אולם נראה להסביר על פי מה שהובא ברש"י בשם חז"ל, למה נאמר שנה בכל אחד ואחד לומר לך שכל אחד נדרש לעצמו, בת מאה כבת כעשרים לחטא מה בת עשרים לא חטאה שאינה בת עונשין שאין ב"ד של מעלה מענישין פחות מגיל עשים גם בת מאה לא חטאה.

"ויהיו חיי, את-מערות המכפלה אשר-לו, אשר, בקצה שדה-חי" (חיי שרה כג"ט) יש להבין איזו מעלה מיוחדת מצא אברהם אבינו במערכת המכפלה שהתאמץ כל כך לקנותה? ויש לומר כי מעשה שהיה כך היה כשבאו המלאכים אצל אברהם לבקר ולבשר ששרה תלד בן וביקש להאכילם בשר בקר כתוב "ואל הבקר רץ אברהם" אל תקרא אל הבקר אלא אל הקבר לומר שרץ אברהם לקבר של אדם הראשון במערת המכפלה ומהשמים כווננו כך על ידי ששלחו את המלאך רפאל ונדמה לפר (שהרי רפאל אותיות פ אל) וכשרצה אברהם אבינו ע"ה לשחוט את הפר לכבוד האורחים ברח לכיוון מערת המכפלה. כשהגיע לשם נגלה לו אדם הראשון מיד נסתר ממנו כשאברהם ראה זאת הבין שבמקום הזה יש מעלה מיוחדת ואמר: מהשמים גילו לי שאדם הראשון קבור כאן בכדי שאני ואשתי נקבר גם במקום הזה ומאז נתאווה להיקבר שם. אלא שלאחר מכן אמרו לו אדם וחווה: אנו בבושה לפני הקדוש ברוך הוא בעולם ההוא בשביל החטא שגרמנו מיתה לכל באי עולם ואם תרצו להיקבר כאן, היתוסף לנו בושה אחרת מפני המעשים הטובים שבכם. וכשמע אברהם אבינו כך התחיל לדבר עם אדם וחווה בדברי פיוס ואמר להם אני אשתדל לבקש מלפני הקדוש ברוך הוא שלא תבושו לפני ולכן כתוב "ואחרי כן קבר אברהם את שרה אשתו לומר לך שנתרצו אדם וחווה. מערכת המכפלה נקראת כי נקברו שם

"ויהיו חיי שרה, מאה שנה ועשרים שנה ושבע שנים--שני, חיי שרה. (חיי שרה כג"א) ומודיעה לנו התורה ששני חיי שרה היו קב"ז שנה. ונפטרה בחברון. וזה שחוזר הכתוב ואמר: שני חיי שרה ונראים הדברים יתרים ובא להודיענו שלא נחשבו שבאמת הייתה צריכה לחיות יותר מזה, אבל היא מתה קודם זמנה מחמת הצער שנצטערה כשמעיה שאברהם עקד את יצחק מפי השטן. לא כן הדבר כי באמת היו קצובים לה כך וכך שנים, והקב"ה ממלא שנותיהם של צדיקים שיהיו שלמות שלא יחסר יום. ובין כך הייתה נפטרה אבל הסיבה למותה היה הצער הזה.

וכן מצינו ברוד המלך שבקש מהשי"ת שיודיעו לו מדת חייו וכמה שנים יש לו עוד לחיות. אמר לו הקב"ה גזרה היא מלפני ששום בשר ודם לא ידע מה מדת ימיו. אבל זאת הודיעו לו שביום השבת ימות. אמר דוד: יותר טוב לי למות ביום ראשון כי אז יוכלו לחלוק לי כבוד ולהספידני, ואילו ביום השבת אי אפשר יהיה לנגוע בי ולא להספידני. אמר לו הקב"ה דבר זה אי אפשר, שכן כבר יגיע זמנו של שלמה למלך, ואין מלכות נוגעת בחברתה אפילו כמלוא נימה הינו כשיעור השערה, אמר דוד: אם כן אמות יום קודם לכן, היינו בערב שבת. אמר לו הקב"ה: גם זה אי אפשר: כי טוב יום בחצריך נאלץ בחרתי וגו' (תהילים פד) היינו טוב יום אחד שאתה עוסק בתורה מאלף קורבנות שמבין שלמה בנך כדי להקריב בשעה שיבנה את בית המקדש. והואיל וכן, אע"פ שרוד המלך היה עוסק תמיד בתורה, בין ביום ובין בלילה, אבל ביום השבת היה עוסק כל היום בתורה בלי לבטל רגע. וכשבא מלאך המוות לה היה לו רשות להתקרב אליו כי לא פסק פיו מלגרום. ומאחר שכבר הגיע זמנו למות, יצא מלאך המוות אל הגן שהיה אחורי ביתו, והגיע את העצים בכוח. יצא דוד המלך לראות מה אירע, וכשעלה בסולם נשמש שלב אחד, ובגלל זה הפסיק דוד מן התורה וברגע זה נפטר.

16:48	כניסת השבת
17:18	צאת השבת
16:38	שקיעה
17:50	ה. תם
6:49	הנץ

הפסוק: "והמלך דוד זקן"

אבותינו בזוגות כלומר בכפולות והם אדם וחיה אברהם ושרה יצחק ורבקה יעקב ולאה בסה"כ ארבע זוגות לכן היא נמצאת ע"י קריית ארבע שנקראת על שם ארבע זוגות של אבותינו שנקברו שם. ומאותו זמן אברהם היה הולך למקום מערת המכפלה כדי להתנאות משום שהייתה שם קדושה מיוחדת (וזהו הקדוש פ חיי שרה דף קכ"ז קכה ומדרש) וכתב המקובל רבנו יוסף בנבנישתי זצ"ל שהסיבה שביקש אברהם לשלם לעפרון כסף מלא תמורת המערה היא בכדי שעפרון לא יוכל לחזור בו לעולם וזהו שכתוב "בכסף מלא יתנה ל"י כלומר, שבתנאי זה אני לוקחה הימנו שתהיה מכירה זו שלימה בלי טעות וחרטה. עד שאפילו אם יתברר שהיה בה אוצר והיא מלאה כסף לא יוכל לחזור בו. ואילו ידע עפרון את חשיבות מערת המכפלה לא היה מוכן לקבל כל הון שבעולם תמורת אותו מקום.

"וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם, אֲלֵעֲבֹד זָקֵן בֵּיתוֹ, הַמֶּשֶׁל׃ בְּכָל־אֲשֶׁר־לֹד:" (חיי שרה כ"ב) מודיעה לנו התורה שלפי שהיה לאברהם בן השתדל להשיאו בחייו כדי לדאות נחת ממנו. וכך היה מעשה: בשעה שניצל אברהם מכבשן האש נתן לו נמרוד

סיפור בהמשכים "מחר את הרבנות" חלק ב.

מצור: הטענות על השוחט הזקן הסעירו את תושבי העיר קוז'יקלוב שבפולין. שנים רבות עשה את מלאכתו נאמנה, והיה ידוע ביראת-השמים שלו, בהידוריו ובהירותו הרבה. השוחט הבין את סיבת זימונו אל הרב, והתייצב לפניו מושפל... **המשך:** הרב שטנצל פנה אל הרב פרומר והציע לו עסקה. "מה לרב שטנצל ולעסקים?!", תהה הרב פרומר, אולם מיד נוכח כי מדובר בעסקה מסוג אחר. הסביר הרב שטנצל: "יודע אני כי קיבלת נדוניה נכבדה לחתונתך. מוכן אני לעשות איתך עסקה ולמכור לך את הרבנות שלי כאן, בעיר קוז'יקלוב, תמורת מחצית דמי הנדוניה שקיבלת". הרב שטנצל תלה את מבטו ברב פרומר והמתין לתשובתו. דבריו הדהימו את הרב פרומר. האומנם הרב מבקש להתפטר ממשרתו ולמסור לו אותה תמורת כסף?! הוא הביט שוב ושוב ברב שטנצל וראה כי ארשת פניו רצינית לחלוטין. הוא הבין כי לרב שטנצל יש מן הסתם סיבות כבדות משקל להחלטתו זו, והשיב בחיוב. באותו יום העביר לידיו את הכסף – מחצית דמי הנדוניה. בשעת לילה מאוחרת נקש הרב שטנצל על דלת ביתו של השוחט. כשנכנס אל הבית ליה האמינו השוחט ואשתו למראה עיניהם. הרב הושיט לידיהם צרור גדול ובו שטרות כסף רבים. זה היה הכסף שקיבל מהרב פרומר, והועבר במלואו לידי השוחט. הרב אמר לשוחט ולרעייתו כי בכסף הזה יוכלו לכלכל את עצמם עד יומם האחרון, נפרד מהם בלבביות וחזר לביתו. כעבור כמה ימים נודע לכול כי רבי שלמה שטנצל ארז את מיטלטליו ועזב את העיר קוז'יקלוב, וכי את מקומו מחליף הרב אריה-צבי פרומר. הרב שטנצל עבר לעיר סוסנוביץ, ושם מונה לראש ישיבה ולאחר מכן לרב ודיין העיר. בסוסנוביץ הוסיף לעסוק בתורה, בשקידה מופלאה, ושם נודע בכינויו 'הגאון מסוסנוביץ'. למרבה הצער, לא זכה לאריכות ימים, ונפטר בה' באלול תרע"ט, בהיותו בן שלושים וחמש שנים בלבד. את ספרו 'קהלת שלמה' הדפיס בני משפחתו לאחר פטירתו. הספר נדפס בשנת תרצ"ב בפייטרקוב, וקיבל את הסמכתם של רבנים בעלי-שם, ובהם מי שהחליף את המחבר ברבנות קוז'יקלוב, הרב אריה-צבי פרומר. וכך הוא כותב עליו: "שם לילות כימים ולמד תורה מתוך הדחק, והיה צדיק תמים, עניו ושפל ברוך, ויראת השם חופף עליו כל היום. היה ממרי דחושבאנא [בעלי-החשבון], ומן יום חופתו, שהיה בשנת שבעה-עשר לימי חייו, ועד יום עלות נשמתו הטוהרה השמימה.. בהיותו בן ל"ה שנים, רשם לו בכל יום לפני שכיבתו איך עבר עליו כל היום במחשבה, דיבור ומעשה, לא הניח דבר קטן ודבר גדול". **סוף!**

עבד בשם אליעזר. ויש אומרים שהיה בנו של נמרוד. וכשהיה ברשותו של אברהם נעשה מושלם מאד, והיה חכם גדול שהיה לומד הרבה מאברהם ומה שלמד היה חוזר ומלמד לאחרים. והיה מסוגל לכבוש את יצרו, והיה מתנהג בחסידות, וזהו שאומר הכתוב: המושל בכל אשר לו, שהרי בהיותו עבדו לא שייך לומר עליו המושל בכל אשר לו, אלא הכונה שהיה שליט ביצרו. ויש ללמוד מחסידותו של אברהם, שעבדו אליעזר שלט בממונו וניהל לו את כל עסקיו באופן עצמאי לחלוטין, ואברהם נתן לו את אמונו ובמקום שישביע אותו לפני מותו, ויחיתם אותו הסכם בכתב שיהיה נאמן ואחראי בניהול נכסיו, הוא משביע אותו שימצא כלה ראויה ליצחק בנו, כלומר רואים מכך שכמה שענייני הרוח והמצוות מדאיגות את אברהם כשהוא משביע אותו שבועה חמורה, ואילו על ניהול נכסיו המרובים של אברהם אבינו לא משביע אותו כלל ולמדים מכך שאברהם אבינו לא מודאג מעתיד הגשמי אלא מעתיד הרוח, ובאורח חיים כזה עלינו לחיות ובמיוחד לפני יום הכיפורים עלינו לדאוג למצבנו הרוחני בראש ובראשונה ולא לכתחילה לדאוג למצבנו בבנק או ברמת חייו הגשמיים.

פנית ההלכות "הלכות מילה בשבת"

ע"פ ילקוט יוסף
כ"ד ד.

כא. תינוק שנולד מהול שצריך להטף ממנו דם ברית, וזהו היום השמיני ללידתו בשבת או ביום טוב, אין מטיפין ממנו את הדם בשבת או ביום טוב, אלא ידחו את הטפת הדם ליום א'. אבל אם חל יום השמיני ללידתו ביום טוב שני של גלויות, יש להטף ממנו דם ברית ביו"ט שני, שאין דוחים ספק מצוה דאורייתא מפני ספק איסור של דבריהם. (ילקוט יוסף שבת ד ע"י שלז)

כב. תינוק שנולד עם ב' עורות על הערלה, אף שנימול לשמונה ימים ככל תינוק, מכל מקום אם חל היום השמיני ללידתו בשבת או ביום טוב, אין מלין אותו בשבת. אבל אם יום השמיני ללידתו חל ביום טוב שני של גלויות, מותר למולו. (ילקוט יוסף שבת כ"ד ד עמוד שלח)

עלון זה לעילוי נשמת!

ברוך עובדיה בן שרה	יגאל יונפז בן שושנה
שרה בת סלמה	שלום בן משה
אסתר בת חנה	שלום בן אברהם
ציון עובדיה בן רחל	יחזקאל אליהו בן סמרה
נעמי לקס בת אסתר	יעקב לקס בן אסתר
רחל עובדיה בת אסתר	רבקה בת כאוגו וחנניה
שלמה בן אליהו ושרה	אברהם דמתי בן אסתר
דוד שורנזון בן חוה	יוסף צברי בן אהרון

ת. נ. צ. ב. ה.

עורך ומגיש: שלום ע.

המעוניינים לקבל את העלון למייל בתפוצה שבועית:
יש לשלוח הודעה לאימייל: avodat.aseem@gmail.com
כמו כן ניתן להוריד את העלון באתרי לדעת, דרשו, ועוד...